

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства з питань реінтеграції
тимчасово окупованих територій України
від _____ № _____

СТРАТЕГІЯ ДІЯЛЬНОСТІ
МІНІСТЕРСТВА З ПИТАНЬ РЕІНТЕГРАЦІЇ ТИМЧАСОВО
ОКУПОВАНИХ ТЕРИТОРІЙ УКРАЇНИ
НА 2024-2026 РОКИ

I. Вступ

Ціль (місія) Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України. З урахуванням сфери відповідальності та викликів збройної агресії російської федерації проти України місія Мінреінтеграції полягає в реалізації послідовної урядової політики з реінтеграції тимчасово окупованих територій та населення в єдиний конституційний простір України, дотримання норм міжнародного гуманітарного права, захисту та відновлення прав, свобод і законних інтересів громадян України, які постраждали внаслідок збройної агресії російської федерації.

З цією метою Мінреінтеграції розроблено Стратегію діяльності Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України на 2024 – 2026 роки (далі – Стратегія).

Ключові компоненти Стратегії (стратегічні завдання):

1. Формування та координація реалізації державної політики з підтримки внутрішньо переміщених осіб, які постраждали внаслідок збройної агресії російської федерації.

2. Підтримка відновлення та розвитку людського капіталу, забезпечення соціального захисту осіб, які постраждали внаслідок збройної агресії російської федерації.

3. Координація гуманітарного реагування на виклики, пов'язані з військовою агресією російської федерації.

4. Реалізація державної політики щодо відновлення влади та реінтеграції населення деокупованих територій України.

5. Проведення моніторингу стану дотримання норм міжнародного гуманітарного права у зв'язку із збройною агресією проти України.

У рамках виконання ключових компонентів Стратегії передбачається реалізація Плану дій Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих

територій України на 2024 - 2026 роки (далі – План дій), який включає 22 завдання (додається).

Фінансові та організаційні передумови реалізації Стратегії.

Пріоритетами бюджетної політики в середньостроковому періоді стали видатки на оборону, громадський порядок і безпеку, розвиток українського військово-оборонного комплексу, розроблення і впровадження нових технологій, нарощування виробничих потужностей для виготовлення продукції оборонного призначення.

Враховуючи, що власні доходи бюджету можуть забезпечити видатки лише на оборону та безпеку, міжнародна фінансова допомога залишається основним джерелом покриття фінансових потреб України на забезпечення соціальної сфери, зокрема освіти, охорону здоров'я, соціальний захист і допомогу.

Забезпечення життєвонеобхідних потреб громадян України, особливо постраждалих внаслідок збройної агресії російської федерації, потребує оперативного, належного та безперервного фінансування їх потреб. Водночас, останнім часом ритмічність надходження міжнародної фінансової допомоги порушилась та значно посилилася невизначеність щодо затвердження зовнішньої фінансової допомоги найбільшими донорами.

У зв'язку з цим, основні зусилля Мінреінтеграції будуть спрямовані на розширення співробітництва з міжнародними установами та організаціями з метою залучення міжнародної фінансової та технічної допомоги для реалізації стратегічних завдань.

Важливим інструментом реалізації Стратегії буде забезпечення Мінреінтеграції роботи консультативно-дорадчих органів, утворених Кабінетом Міністрів України, а саме:

Координаційного штабу з питань забезпечення реалізації прав і свобод внутрішньо переміщених осіб, основним завданням якого є сприяння координації діяльності органів виконавчої влади з питань забезпечення реалізації прав і свобод внутрішньо переміщених осіб;

Координаційного штабу з питань забезпечення виїзду громадян України з тимчасово окупованої російською федерацією території України, зокрема Автономної Республіки Крим та м. Севастополя, через територію інших країн на територію України, допомоги у поверненні в Україну, основними завданнями якого є визначення шляхів і способів вирішення проблемних питань забезпечення виїзду громадян України з ТОТ через територію інших країн на територію України, надання їм підтримки за кордоном, сприяння оформленню, видачі, обміну, пересиланню документів, що посвідчують особу та підтверджують громадянство України тощо;

Координаційного штабу з питань захисту прав дитини в умовах воєнного стану, основним завданням якого є сприяння координації діяльності центральних

і місцевих органів виконавчої влади, інших державних органів, органів місцевого самоврядування з питань захисту прав дитини в умовах воєнного стану;

Координаційного штабу з питань проведення обов'язкової евакуації населення в умовах воєнного стану, основним завданням якого є сприяння координації діяльності центральних та місцевих органів виконавчої влади, інших державних органів, органів місцевого самоврядування, військових формувань, утворених відповідно до законів, та громадських об'єднань з питань організації та проведення обов'язкової евакуації населення;

Координаційного штабу з питань деокупованих територій, основним завданням якого є сприяння координації діяльності центральних та місцевих органів виконавчої влади, інших державних органів, органів місцевого самоврядування, утворених відповідно до законів військових формувань, правоохоронних органів та громадських об'єднань з питань відновлення систем життєзабезпечення деокупованих територій.

Реалізація Стратегії здійснюватиметься також шляхом забезпечення діяльності державних підприємств, що належать до сфери управління Мінреінтеграції, а саме:

Державного підприємства «Український національний центр розбудови миру» (далі - Національне інформаційне бюро), метою діяльності якого є забезпечення ефективного моніторингу і документування порушень російською федерацією норм міжнародного права та притягнення її до міжнародно-правової відповідальності за здійснення збройної агресії проти України.

Державного підприємства «Реінтеграція та відновлення», метою діяльності якого є реалізації політики з питань тимчасово окупованої території України та захист прав населення, що на ній проживає, відновлення на цій території конституційного ладу, розвиток тимчасово окупованої території України після її реінтеграції.

Державного підприємства «Інформаційне агентство «РЕ-ІНФОРМ», метою діяльності якого є поширення суспільно-важливої та корисної інформації для мешканців тимчасово окупованих та деокупованих територій, і внутрішньо переміщених осіб.

Відповідальними за виконання Стратегії є заступники Міністра, що забезпечують її реалізацію через самостійні структурні підрозділи Мінреінтеграції згідно розподілу обов'язків.

Державний секретар Міністерства здійснює загальну координацію і контроль виконання Стратегії, а також забезпечує підготовку та надання звіту про стан її реалізації Віце-прем'єр-міністру України – Міністру з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України.

З метою реалізації Стратегії самостійні структурні підрозділи можуть взаємодіяти з іншими державними органами, допоміжними органами і службами, утвореними Президентом України, тимчасовими консультативними, дорадчими

та іншими допоміжними органами, утвореними Кабінетом Міністрів України, органами місцевого самоврядування, громадськими об'єднаннями, профспілками та організаціями роботодавців, відповідними органами іноземних держав і міжнародних організацій, а також з підприємствами, установами та організаціями.

Моніторинг та аналіз результатів виконання Стратегії за визначеними індикаторами покладається на Директорат стратегічного планування та європейської інтеграції.

II. Стратегічні завдання

Стратегічне завдання 1. Формування та координація реалізації державної політики з підтримки внутрішньо переміщених осіб, які постраждали внаслідок збройної агресії російської федерації.

Збройна агресія російської федерації спричинили найбільшу в історії України житлову кризу. За оцінками експертів, наразі пошкоджено або зруйновано до 10% від загальної площі житлового фонду України. Продовжувані російською федерацією військові дії, зокрема ракетні атаки російської федерації на цивільну інфраструктуру, збільшують з кожним днем масштаби руйнувань і кількість людей, які втратили житло.

Станом на квітень 2024 року в Україні зареєстровано 1038 місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб або 71 294 ліжко місць, з яких вільними є 20 757. При цьому, відповідно до даних обласних державних (військових) адміністрацій на обліку перебуває 18 708 осіб/сімей, що потребують житла для тимчасового проживання, з яких лише 2909 забезпечено тимчасовим житлом.

Збільшення кількості внутрішньо переміщених осіб та розширення переліку потреб залежно від періоду переміщення потребує підтримки з боку держави, особливо на етапі адаптації після вимушеного переміщення та подальшої інтеграції у життя приймаючих громад.

Станом на квітень 2024 року в Україні офіційно зареєстровано близько 4,8 млн внутрішньо переміщених осіб. Із них понад 1,9 млн осіб – чоловіки, 2,9 млн – жінки, 909 тис – діти до 18 років. Також статистика свідчить про 2 млн осіб працездатного віку, із яких понад 129,5 тис. осіб потребують працевлаштування.

Під тимчасовим захистом в ЄС станом на початок 2024 року перебуває близько 4,27 млн. громадян України, які змушені були залишити Україну внаслідок російського вторгнення у 2022 році. При цьому, близько 2,5 млн. з них – громадяни працездатного віку. Згідно з опитуванням ООН, проведеним у країнах Європи та представленим у червні 2023 року, 62 % українських шукачів притулку хотіли б у майбутньому повернутися до України. При цьому основними перешкодами для повернення українські шукачі притулку називали можливість працевлаштування та відсутність житла.

Мета реалізації Стратегічного завдання 1: сприяння соціально-економічній інтеграції внутрішньо переміщених осіб за новим місцем проживання, а також поверненню в Україну осіб, які покинули її внаслідок збройної агресії російської федерації проти України, шляхом створення в Україні умов для їх працевлаштування та забезпечення житлом.

Правові засади реалізації Стратегічного завдання 1:

- Закон України «Про забезпечення прав і свобод внутрішньо переміщених осіб»;
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 07 квітня 2023 р. № 312 «Про схвалення Стратегії державної політики щодо внутрішнього переміщення на період до 2025 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2023-2025 роках»;
- Закон України «Про ратифікацію Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Федеративної Республіки Німеччина про фінансове співробітництво (асигнування 2016 р.) (проект «Житлові приміщення для внутрішньо переміщених осіб»)» від 2 грудня 2020 р. № 1037-ІХ;
- постанова Кабінету Міністрів України від 02 вересня 2020 р. № 767 «Питання виплати грошової компенсації постраждалим, житлові будинки (квартири) яких зруйновано внаслідок надзвичайної ситуації воєнного характеру, спричиненої збройною агресією російської федерації»;
- постанова Кабінету Міністрів України від 28 квітня 2021 р. № 451 «Питання надання пільгових іпотечних кредитів внутрішньо переміщеним особам за рахунок коштів гранту, наданих Кредитною установою для відбудови (KfW)»;
- постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2022 р. № 495 «Деякі заходи з формування фондів житла, призначеного для тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб»;
- постанова Кабінету Міністрів України від 01 вересня 2023 р. № 930 «Деякі питання функціонування місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб»;
- постанова Кабінету Міністрів України від 04 серпня 2023 р. № 812 «Про затвердження Типового положення про Раду з питань внутрішньо переміщених осіб»;
- постанова Кабінету Міністрів України від 20 березня 2022р. № 331 «Про надання роботодавцю компенсації витрат на оплату праці за працевлаштування внутрішньо переміщених осіб внаслідок проведення бойових дій під час воєнного стану в Україні» (зі змінами);
- постанова Кабінету Міністрів України від 21 квітня 2022 р. № 738 «Деякі питання надання грантів бізнесу»;

– постанова Кабінету Міністрів України від 13 липня 2011 р. № 753 «Про затвердження Порядку залучення працездатних осіб до суспільно корисних робіт в умовах воєнного стану»;

– постановою Кабінету Міністрів України від 20 березня 2013 року № 207 «Про затвердження Порядку видачі ваучерів для підтримання конкурентоспроможності деяких категорій громадян на ринку праці» (зі змінами).

Досягнення мети **Стратегічного завдання 1** передбачається шляхом реалізації наступних заходів:

1.1. Оновлення Стратегії державної політики щодо внутрішнього переміщення на період до 2025 року та операційного плану заходів з її реалізації у 2023—2025 роках.

1.2. Розробка Стратегії реалізації права на житло окремими категоріями внутрішньо переміщених осіб та осіб, які виїхали з України внаслідок збройної агресії російської федерації, на період 2025-2027 роки, та Плану заходів її виконання.

1.3. Розробка Стратегії забезпечення працевлаштування внутрішньо переміщених осіб та осіб, які покинули Україну внаслідок збройної агресії російської федерації та повертаються в Україну, на період 2025-2027 роки, та Плану заходів її виконання.

1.4. Залучення міжнародної технічної допомоги на іпотечне кредитування, будівництво/ремонт житла, утворення та забезпечення місць тимчасового проживання, гранти/пільгові кредити на власну справу для внутрішньо переміщених осіб.

1.5. Забезпечення роботи Координаційного штабу з питань забезпечення реалізації прав і свобод внутрішньо переміщених осіб.

Прогрес у досягненні результатів виконання заходів визначатиметься за такими **індикаторами**:

Індикатор	Базове значення (2023)	2024		2025		2026	
		кількість	% до потреби	кількість	% до потреби	кількість	% до потреби
1. Кількість внутрішньо переміщених осіб, які забезпечені постійним житлом за	282	1281	100%	залежно від обсягів фінансування	100%	залежно від обсягів фінансування	100%

рахунок наданих пільгових іпотечних кредитів							
2. Кількість внутрішньо переміщених осіб, які забезпечені тимчасовим житлом (ліжко-місце)	46362	залежно від кількості зареєстрованих ВПО	-	залежно від кількості зареєстрованих ВПО	-	залежно від кількості зареєстрованих ВПО	-
3. Кількість місць тимчасового проживання, які відповідають мінімально необхідним вимогам для життєзабезпечення	341	1038	100%	за наявності	-	за наявності	-
4. Кількість внутрішньо переміщених осіб, працевлаштованих в приймаючих громадах	15900	17500	100%	19200	100%	2100	100%
5. Кількість внутрішньо переміщених осіб, перекваліфікованих в приймаючих громадах	3100	3410	100%	3751	100%	4126	100%
6. Кількість внутрішньо переміщених осіб, які зареєструвалися як підприємці (в т.ч релокованого бізнесу) в приймаючих громадах	840	842	100%	за наявності	-	за наявності	-

Стратегічне завдання 2. Підтримка відновлення та розвитку людського капіталу, забезпечення соціального захисту осіб, які постраждали внаслідок збройної агресії російської федерації.

Військова агресія російської федерації завдала та продовжує завдавати непоправної шкоди соціальній безпеці України. Постійно збільшується кількість громадян, які потребують отримання соціальних, реабілітаційних послуг та виплат при одночасному зменшенні надходжень до бюджетів та фондів. Владою країни-агресора продовжується злочинна практика позбавлення особистої волі громадян України на ТОТ, вивезення українських дітей на територію російської федерації або їх переміщення по ТОТ, що супроводжується пропагандистською кампанією по заохоченню громадян російської федерації всиновлювати депортованих з території України дітей.

Враховуючи соціально-гуманітарні виклики, які постали перед Урядом України, пріоритетами діяльності Мінреінтеграції буде міжнародна, міжвідомча та міждисциплінарна координація, спрямована на забезпечення соціального захисту громадян України з урахуванням їх спеціального правового статусу (внутрішньо переміщена особа, ветеран, маломобільна особа, пенсіонер тощо), вжиття заходів для захисту прав, свобод і законних інтересів осіб, позбавлених особистої свободи внаслідок збройної агресії, а також членів їхніх сімей, зокрема шляхом здійснення державної грошової допомоги.

Мета реалізації Стратегічного завдання 2: забезпечення захисту прав, свобод і законних інтересів, соціальних потреб осіб, у тому числі дітей, які постраждали внаслідок збройної агресії російської федерації.

Правові засади реалізації Стратегічного завдання 2:

- Женевська конвенція про поводження з військовополоненими від 12 серпня 1949 року;
- Женевська конвенція про захист цивільного населення під час війни від 12 серпня 1949 року;
- Загальна декларація прав людини, від 10 грудня 1948 року;
- Європейська конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04 листопада 1950 року;
- Закон України «Про соціальний і правовий захист осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, та членів їхніх сімей»;
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 31 травня 2022 р. № 434-р «Питання виконання Женевської конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12 серпня 1949 року»;
- постанова Кабінету Міністрів України від 15 листопада 2022 р. № 1281 «Деякі питання виконання Закону України «Про соціальний і правовий захист

осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, та членів їхніх сімей»;

- розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 березня 2022 р. № 228-р «Про визначення державного підприємства, яке виконує функції Національного інформаційного бюро»;

- постанова Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2022 р. № 1210 «Деякі питання здійснення першочергових заходів із забезпечення соціального захисту звільнених осіб»;

- наказ Мінреінтеграції від 18 травня 2022 р. № 95 «Про затвердження Переліку речей для задоволення основних (базових) потреб звільнених осіб»;

- постанова Кабінету Міністрів України від 18 квітня 2018 р. № 328 «Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті на здійснення заходів щодо захисту і забезпечення прав та свобод осіб, які позбавлені (були позбавлені) особистої свободи незаконними збройними формуваннями, окупаційною адміністрацією та/або органами влади російської федерації з політичних мотивів, а також у зв'язку з громадською, політичною або професійною діяльністю таких осіб, підтримки зазначених осіб та членів їх сімей, заходів з реінтеграції населення тимчасово окупованих територій, здійснення виплат державних стипендій імені Левка Лук'яненка»;

- Резолюція Генеральної Асамблеї ООН “Права дитини” (№ A/RES/63/241, 2008);

- Резолюція Генеральної Асамблеї ООН “Діти та збройні конфлікти” (№ S/RES/1314, 2000);

- Додатковий протокол до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв міжнародних збройних конфліктів (Протокол I), від 8 червня 1977 року;

- постанова Кабінету Міністрів України від 18 квітня 2023 року № 339 «Деякі питання захисту осіб, у тому числі дітей, депортованих або примусово переміщених у зв'язку із збройною агресією Російської Федерації проти України».

Досягнення мети **Стратегічного завдання 2** передбачається шляхом реалізації наступних заходів:

2.1. Забезпечення роботи Комісії з питань встановлення факту позбавлення особи особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України.

2.2. Забезпечення функціонування Національного інформаційного бюро (формування та ведення Єдиного реєстру осіб, в тому числі дітей, депортованих або примусово переміщених у зв'язку із збройною агресією російської федерації проти України та Єдиного реєстру осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, забезпечення речами для задоволення основних (базових) потреб осіб, яких було звільнено з полону (бокс для звільнених).

2.3. Забезпечення роботи Координаційного штабу з питань забезпечення виїзду громадян України з тимчасово окупованої російською федерацією території України, зокрема Автономної Республіки Крим та м. Севастополя, через територію інших країн на територію України, допомоги у поверненні в Україну.

2.4. Забезпечення роботи Координаційного штабу з питань захисту прав дитини в умовах воєнного стану.

2.5. Забезпечення надання підтримки громадянам України, у тому числі дітям, які виїхали за кордон внаслідок збройної агресії російської федерації.

Прогрес у досягненні результатів виконання заходів визначатиметься за такими **індикаторами**:

Індикатор	Базове значення (2023)	2024		2025		2026	
		кількість	% до потреби	кількість	% до потреби	кількість	% до потреби
1. Кількість громадян, які отримали виплати щорічної державної грошової допомоги особам, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи, або членам їхніх сімей під час перебування такої особи у місцях несвободи	420	за наявності	100%	за наявності	100%	за наявності	100%
2. Кількість громадян, які отримали бокси для звільнених	412	за наявності	100%	за наявності	100%	за наявності	100%

3. Кількість громадян, які отримали виплати одноразової державної грошової допомоги особам після звільнення	819	за наявності	100%	за наявності	100%	за наявності	100%
4. Кількість громадян, які отримали виплати одноразової державної грошової допомоги у разі загибелі (смерті) особи	10	за наявності	100%	за наявності	100%	за наявності	100%
5. Кількість громадян, які отримали виплати державних стипендій імені Левка Лук'яненка	12	11	100%	11	100%	11	100%
6. Кількість громадян, які отримали виплати для відшкодування витрат на професійну правничу допомогу	50	за наявності	100%	за наявності	100%	за наявності	100%
7. Кількість дітей, інформація щодо яких внесена до Реєстру	19 546	за наявності	100%	за наявності	100%	за наявності	100%

Стратегічне завдання 3. Координація гуманітарного реагування на виклики, пов'язані з військовою агресією російської федерації.

Одним із наслідків збройної агресії російської федерації проти України став процес вимушеного внутрішнього переміщення мільйонів громадян, кількість яких станом на 23 січня 2024 року становила 4,8 млн осіб. Більшість з них

зіштовхнулась з труднощами щодо створення належних умов для життя, зокрема з питань розміщення та забезпечення житлом, пошуку постійного джерела доходів, відновлення порушених внаслідок внутрішнього переміщення прав та захисту законних інтересів тощо.

За координації Мінреінтеграції в 2023 році з Донецької, Запорізької, Луганської, Сумської, Харківської та Херсонської областей евакуйовано 140 173 особи, зокрема:

- Донецька область – 66 436 осіб;
- Запорізька область – 25 807 осіб;
- Сумська область – 15 879 осіб;
- Харківська область – 4 628 осіб;
- Херсонська область – 27 281 особа;
- Луганська область – 142 особи.

У зв'язку з цим пріоритетними завданнями для органів державної влади України стало не тільки вжиття заходів з евакуації жителів населених пунктів, розташованих у районах ведення бойових дій чи на тимчасово окупованих територіях України, але й надання постраждалим громадянам фінансової, соціальної, психологічної, медичної та правової допомоги, забезпечення житлом та зайнятості. При цьому особливої уваги потребує підтримка вразливих категорій громадян з числа внутрішньо переміщених осіб, зокрема ветеранів війни, осіб з інвалідністю внаслідок війни, осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною, постраждалих учасників Революції Гідності, членів сімей загиблих (померлих) ветеранів війни, членів сімей загиблих (померлих) захисників і захисниць України, тощо.

З цією метою протягом 2023 року при кожній обласній та Київській міській державних (військових) адміністраціях створено 25 координаційних центрів підтримки цивільного населення та 75 координаційних центрів підтримки цивільного населення при районних державних (військових) адміністраціях.

Мета реалізації Стратегічного завдання 3: надання найбільш вразливим категоріям громадян з числа внутрішньо переміщених та евакуйованих осіб фінансової, соціальної, правової, медичної, психологічної допомоги, забезпечення житлом та робочими місцями.

Правові засади реалізації Стратегічного завдання 3:

- Кодекс цивільного захисту України;
- Закон України «Про правовий режим воєнного стану»;
- Закон України «Про гуманітарну допомогу»;
- Закон України «Про благодійну діяльність та благодійні організації»;
- Закон України «Про громадські об'єднання»;

- постанова Кабінету Міністрів України від 08 червня 2016 р. № 376 «Деякі питання Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій»;

- постанова Кабінету Міністрів України від 30 жовтня 2013 р. № 841 «Про затвердження Порядку проведення евакуації у разі загрози виникнення або виникнення надзвичайних ситуацій»;

- постанова Кабінету Міністрів України від 09 травня 2023 р. № 470 «Про координаційні центри підтримки цивільного населення»;

- наказ МВС від 10.07.2017 № 579 «Про затвердження Методики планування заходів з евакуації», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 01.08.2017 за № 938/30806.

Досягнення мети **Стратегічного завдання 3** передбачається шляхом реалізації наступних **заходів**:

3.1. Забезпечення роботи Координаційного штабу з питань проведення обов'язкової евакуації населення в умовах воєнного стану.

3.2. Розвиток мережі та методичне супроводження функціонування Координаційних центрів підтримки цивільного населення.

3.3. Координація надання гуманітарної допомоги постраждалому населенню на територіях, де ведуться (велися) бойові дії (непродовольча, продовольча, грошова, забезпечення сталого проходження осінньо-зимового періоду тощо).

3.4. Залучення міжнародної технічної допомоги з надання підтримки громадянам України, постраждалим внаслідок збройного конфлікту, та здійснення заходів з раннього відновлення територій, де ведуться (велися) бойові дії.

3.5. Забезпечення функціонування телефонних «гарячих» ліній з метою:

- оперативного реагування на звернення громадян, які проживають на ТОТ та/або прилеглий до неї території;

- оперативного розгляду інформації щодо полону, зникнення, загибелі, депортації/примусового переміщення, примусової мобілізації та ТОТ громадян України.

Прогрес у досягненні результатів виконання заходів визначатиметься за такими **індикаторами**:

Індикатор	Базове значення (2023)	2024		2025		2026	
		кількість	% до потреби	кількість	% до потреби	кількість	% до потреби

1. Кількість евакуйованих осіб, які отримали грошову допомогу	56 724	за наявності	100%	за наявності	100%	за наявності	100%
2. Кількість створених координаційних центрів підтримки цивільного населення при районних державних (військових) адміністраціях	65	54	100%	-	-	-	-
3. Кількість Координаційних центрів підтримки цивільного населення при обласних та Київській міській державних (військових) адміністраціях, в яких створено робочі групи	17	8	100%	-	-	-	-
4. Кількість Координаційних центрів підтримки цивільного населення при обласних та Київській міській державних (військових) адміністраціях, до складу яких включені регіональні координатори Всеукраїнської програми психічного здоров'я в Україні	16	9	100%	-	-	-	-
5. Кількість громадян, які отримали гуманітарну допомогу	10 тис. осіб	за наявності	100%	за наявності	100%	за наявності	100%

6. Кількість відновлених об'єктів критичної інфраструктури	0	за наявності	100%	за наявності	100%	за наявності	100%
--	---	--------------	------	--------------	------	--------------	------

Стратегічне завдання 4. Реалізація державної політики щодо відновлення державної влади та реінтеграції населення деокупованих територій України.

Збройна агресія проти України, часткова окупація окремих територій України з 2014 року, а інших – з 2022 року, спричинили суттєві негативні наслідки як для цивільного населення України, і зокрема тимчасово окупованої території України, так і для територіальних громад всієї Держави України.

Так, на територіях, окупованих з 2014 року, відсутня система органів управління новоутворених територіальних громад та районів в рамках впровадження реформи місцевого самоврядування та територіальної організації влади в Україні на засадах децентралізації. Існує правова невизначеність засад та регулювання діяльності/припинення діяльності окремих органів державної влади, органів місцевого самоврядування на тимчасово окупованій території України, діяльність яких була фактично припинена, зокрема й в процесі впровадження відповідних реформ.

Негативні наслідки російської окупації територій України, поширення системи управління, державно-правового устрою російської федерації на тимчасово окуповану територію, включення її до суспільно-політичного, інформаційного, освітнього, культурного, економічного просторів потребують вироблення широкого та комплексного підходу для реінтеграції тимчасово окупованої території України після їхньої деокупації, який, водночас, враховуватиме тривалість та особливості умов перебування під окупацією різних українських територій.

Наразі існує потреба в злагоджених діях держави по відновленню діяльності органів державної влади, органів місцевого самоврядування та проведення додаткових безпекових, реінтеграційних заходів на деокупованих територіях України, враховуючи особливості і наслідки тривалої окупації частини території України.

Мета реалізації Стратегічного завдання 4: забезпечення ефективного та своєчасного відновлення функціонування органів державної влади, органів місцевого самоврядування на деокупованих територіях України, відновлення прав і свобод людини і громадянина, створення гарантій безпеки та реінтеграції населення деокупованих територій України.

Правові засади реалізації Стратегічного завдання 4:

– Закон України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України»;

– постанова Верховної Ради України «Про Заяву Верховної Ради України про пріоритетні напрями державної політики України у сфері деокупації, реінтеграції і відновлення Автономної Республіки Крим та міста Севастополя»;

– постанова Кабінету Міністрів України від 10 вересня 2022 р. № 1021 «Про утворення Координаційного штабу з питань деокупованих територій»;

– Стратегія деокупації та реінтеграції тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим та міста Севастополя, затверджена Указом Президента України від 24 березня 2021 року № 117/2021;

– розпорядження Кабінету Міністрів України від 29 вересня 2021 р. № 1171-р «Про затвердження плану заходів з реалізації Стратегії деокупації та реінтеграції тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим та міста Севастополя».

Досягнення мети **Стратегічного завдання 4** передбачається шляхом реалізації наступних заходів:

4.1. Координація дій органів державної влади та органів місцевого самоврядування з питань реінтеграції тимчасово окупованої території України шляхом забезпечення роботи Координаційного штабу з питань деокупованих територій.

4.2. Розробка Стратегії відновлення державної влади та реінтеграції населення деокупованих територій України на період до 2026 року та операційного плану заходів з її реалізації у 2024-2026 роках.

4.3. Забезпечення інформаційного суверенітету України на ТОТ, а також прилеглих до неї територіях, інформування населення про небезпеки вибухонебезпечних предметів.

Прогрес у досягненні мети Стратегічного завдання 2 визначатиметься шляхом оцінки виконання завдань, визначених операційним планом заходів реалізації вказаної вище Стратегії.

Стратегічне завдання 5. Проведення моніторингу стану дотримання норм міжнародного гуманітарного права у зв'язку із збройною агресією проти України.

Одним із злочинів, що вчинила російська федерація на тимчасово окупованих територіях України (далі – ТОТ) з початку збройної агресії, є порушення норм міжнародного гуманітарного права (далі – МГП) та численні факти позбавлення громадян України особистої свободи.

Російська федерація систематично порушує закони та звичаї війни, зокрема принципи розрізнення та заборони використання «живих щитів», вдається до незаконного призову місцевого цивільного населення до окупаційних військ (тільки на ТОТ АР Крим та м. Севастополь з 1 жовтня до 31 грудня 2023 року планувалося призвати до лав збройних сил близько 2000 осіб, а у ТОТ Донецькій області – 1800 мешканців). Систематичними є порушення безпеки й правопорядку, відбуваються незаконні переміщення населення, примусова

паспортизація (з початку 2023 року зафіксовано приблизно 50 випадків етапування^[1] жителів ТОТ АР Крим та м. Севастополь до рф, з яких 45 – кримські татари. За аналогічний період з 2022 року було зафіксовано 18 етапувань, а у 2021 році – 36), примусова паспортизація (станом на жовтень 2023 року на ТОТ Донецької області видано понад 726 тисяч паспортів рф, на ТОТ Луганської області – 930 тисяч).

Крім того, керівництво російської федерації та її окупаційні адміністрації постійно вдаються до практики насильницьких зникнень, катувань, нелюдського чи такого, що принижує гідність, поводження або покарання, систематично порушується право на свободу й особисту недоторканність, позбавлення волі (в 2023 році зафіксовано 66 незаконних затримань кримських татар на ТОТ АР Крим та м. Севастополь). Відбувається систематичне порушення прав на свободу думки, совісті та релігії, свободу вираження поглядів, а також прав дитини шляхом мілітаризації освіти.

З метою протидії вищезазначеному зусилля Мінреінтеграції спрямовані на попередження, відновлення і недопущення у подальшому порушення прав, свобод і законних інтересів громадян України, зокрема шляхом проведення систематичного моніторингу стану дотримання норм міжнародного гуманітарного права у зв'язку зі збройною агресією проти України та відповідного інформування суспільства, міжнародних партнерів, міжнародних правозахисних організацій. Крім того, Мінреінтеграції також вживаються заходи з надання фінансової та соціальної підтримки звільненим з полону громадянам України, а також членам їх сімей, особливо на етапі адаптації після перебування в місцях несвободи.

Мета реалізації Стратегічного завдання 5: вжиття заходів для попередження, відновлення і недопущення у подальшому порушення прав, свобод і законних інтересів громадян України внаслідок збройної агресії.

Правові засади реалізації Стратегічного завдання 5:

- Загальна декларація прав людини від 10 грудня 1948 р.;
- Женевська конвенція про захист цивільного населення під час війни від 12 серпня 1949 р.;
- Європейська конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 04 листопада 1950 р.;
- Закон України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України»;
- Закон України «Про соціальний і правовий захист осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, та членів їхніх сімей»;
- розпорядження Кабінету Міністрів України від 31 травня 2022 р. № 434-р «Питання виконання Женевської конвенції про захист цивільного населення під час війни від 12 серпня 1949 року».

Досягнення мети **Стратегічного завдання 5** передбачається шляхом реалізації наступних заходів:

5.1. Розробка механізму отримання, фіксування, обробки, узагальнення і зберігання інформації про порушення норм МГП.

5.2. Забезпечення системного моніторингу порушених норм МГП у зв'язку зі збройною агресією проти України та інформування міжнародних організацій.

5.3. Забезпечення роботи Міжвідомчої комісії з питань застосування та реалізації норм міжнародного гуманітарного права в Україні.

Прогрес у досягненні результатів виконання заходів визначатиметься за такими **індикаторами**:

Індикатор	Базове значення (2023)	2024		2025		2026	
		кількість	% до потреби	кількість	% до потреби	кількість	% до потреби
1. Кількість встановлених та переданих міжнародним організаціям фактів переслідування жителів тимчасово окупованої території, незаконного обмеження свободи	180	за наявності	100%	за наявності	100%	за наявності	100%
2. Кількість встановлених та переданих міжнародним організаціям фактів злочинного розпорядження державною власністю та власністю українських громадян	40	за наявності	100%	за наявності	100%	за наявності	100%

3. Кількість встановлених та переданих міжнародним організаціям фактів мілітаризації освітнього, наукового, культурного процесів	100	за наявності	100%	за наявності	100%	за наявності	100%
4. Кількість встановлених та переданих міжнародним організаціям фактів примусової мобілізації громадян України з тимчасово окупованої території до лав збройних сил російської федерації	60	за наявності	100%	за наявності	100%	за наявності	100%
5. Кількість встановлених та переданих міжнародним організаціям фактів незаконного переміщення, жорстокого, нелюдського чи такого, що принижує гідність, поводження з засудженими громадянами	50	за наявності	100%	за наявності	100%	за наявності	100%

III. Ризики реалізації Стратегії

До ризиків, що можуть перешкодити реалізації Мінреінтеграції стратегічних завдань та заходів відносяться:

- військовий: активізація збройної агресії російської федерації проти України;

- економічний: відсутність внутрішніх та зовнішніх джерел фінансування завдань та заходів, передбачених Стратегією;

- соціально-політичний: зниження рівня довіри до державних інституцій внаслідок інформаційно-психологічних кампаній, спрямованих на суспільну дестабілізацію в Україні;

- інституційний: недостатній рівень кадрового забезпечення через значний відтік кваліфікованих працівників.

План заходів

Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України на 2024 - 2026 роки

Стратегічне завдання	Захід	Строк виконання	Відповідальні за виконання
1. Формування та координація реалізації державної політики з підтримки внутрішньо переміщених осіб, які постраждали внаслідок збройної агресії російської федерації.	1.1. Оновлення Стратегії державної політики щодо внутрішнього переміщення на період до 2025 року та операційного плану заходів з її реалізації у 2023—2025 роках.	2024 рік	Усенко Р.А. Директорат у справах внутрішньо переміщених осіб
	1.2. Розробка Стратегії реалізації права на житло окремими категоріями внутрішньо переміщених осіб та осіб, які виїхали з України внаслідок збройної агресії російської федерації, на період 2025-2027 роки, та Плану заходів її виконання.	2024 рік	Бруслик О.Ю. Директорат у справах внутрішньо переміщених осіб
	1.3. Розробка Стратегії забезпечення працевлаштування внутрішньо переміщених осіб та осіб, які покинули Україну внаслідок збройної агресії російської федерації та повертаються в Україну, на період 2025-2027 роки, та Плану заходів її виконання.	2024 рік	Усенко Р.А. Директорат у справах внутрішньо переміщених осіб
	1.4. Залучення міжнародної технічної допомоги на іпотечне кредитування, будівництво/ремонт житла, утворення та забезпечення місць тимчасового проживання, гранти/пільгові кредити на власну справу для внутрішньо переміщених осіб.	2024–2026 роки	Усенко Р.А. Латинський М.Е. Директорат у справах внутрішньо переміщених осіб Директорат стратегічного планування та європейської інтеграції
	1.5. Забезпечення роботи Координаційного штабу з питань забезпечення реалізації прав і свобод внутрішньо переміщених осіб.	2024–2026 роки	Усенко Р.А. Директорат у справах внутрішньо переміщених осіб

2. Підтримка відновлення та розвитку людського капіталу, забезпечення соціального захисту осіб, які постраждали внаслідок збройної агресії російської федерації.	2.1. Забезпечення роботи Комісії з питань встановлення факту позбавлення особи особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України.	2024 – 2026 роки	Стельмах А.Ю. Департамент захисту прав громадян, постраждалих внаслідок збройної агресії
	2.2. Забезпечення функціонування Національного інформаційного бюро (формування та ведення Єдиного реєстру осіб, в тому числі дітей, депортованих або примусово переміщених у зв'язку із збройною агресією російської федерації проти України та Єдиного реєстру осіб, стосовно яких встановлено факт позбавлення особистої свободи внаслідок збройної агресії проти України, забезпечення речами для задоволення основних (базових) потреб осіб, яких було звільнено з полону (бокс для звільнених).	2024 – 2026 роки	Стельмах А.Ю. Департамент захисту прав громадян, постраждалих внаслідок збройної агресії Державне підприємство «Український національний центр розбудови миру»
	2.3. Забезпечення роботи Координаційного штабу з питань забезпечення виїзду громадян України з тимчасово окупованої російською федерацією території України, зокрема Автономної Республіки Крим та м. Севастополя, через територію інших країн на територію України, допомоги у поверненні в Україну.	2024 – 2026 роки	Бруслик О.Ю. Директорат координації гуманітарного реагування Відділ у справах депортованих та санкційної політики
	2.4. Забезпечення роботи Координаційного штабу з питань захисту прав дитини в умовах воєнного стану.	2024 – 2026 роки	Домбровський К.Г. Відділ у справах депортованих та санкційної політики Державне підприємство «Український національний центр розбудови миру»

	2.5. Забезпечення надання підтримки громадянам України, у тому числі дітям, які виїхали за кордон внаслідок збройної агресії російської федерації.	2024 – 2026 роки	Латинський М.Е. Директорат стратегічного планування та європейської інтеграції Державне підприємство «Український національний центр розбудови миру»
3. Координація гуманітарного реагування на виклики, пов'язані з військовою агресією російської федерації.	3.1. Забезпечення роботи Координаційного штабу з питань проведення обов'язкової евакуації населення в умовах воєнного стану.	2024 – 2026 роки	Бруслик О.Ю. Директорат координації гуманітарного реагування
	3.2. Розвиток мережі та методичне супроводження функціонування Координаційних центрів підтримки цивільного населення.	2024 – 2026 роки	Бруслик О.Ю. Директорат координації гуманітарного реагування
	3.3. Координація надання гуманітарної допомоги постраждалому населенню на територіях, де ведуться (велися) бойові дії (непродовольча, продовольча, грошова, забезпечення сталого проходження осінньо-зимового періоду тощо).	2024 – 2026 роки	Бруслик О.Ю. Директорат координації гуманітарного реагування
	3.4. Залучення міжнародної технічної допомоги з надання підтримки громадянам України, постраждалим внаслідок збройного конфлікту та здійснення заходів з раннього відновлення територій, де ведуться (велися) бойові дії.	2024 – 2026 роки	Бруслик О.Ю. Латинський М.Е. Директорат координації гуманітарного реагування Директорат стратегічного планування та європейської інтеграції

	<p>3.5. Забезпечення функціонування телефонних «гарячих» ліній з метою:</p> <ul style="list-style-type: none"> - оперативного реагування на звернення громадян, які проживають на ТОТ та/або прилеглий до неї території; - оперативного розгляду інформації щодо полону, зникнення, загибелі, депортації/примусового переміщення, примусової мобілізації та ТОТ громадян України. 	2024 – 2026 роки	<p>Домбровський К.Г.</p> <p>Державне підприємство «Реінтеграція та відновлення»</p>
<p>4. Реалізація державної політики щодо відновлення влади та реінтеграції населення деокупованих територій України.</p>	<p>4.1. Координація дій органів державної влади та органів місцевого самоврядування з питань реінтеграції тимчасово окупованої території України шляхом забезпечення роботи Координаційного штабу з питань деокупованих територій.</p>	2024–2026 роки	<p>Стельмах А.Ю.</p> <p>Директорат у справах тимчасово окупованих територій і деокупованих територій</p>
	<p>4.2. Розробка Стратегії відновлення державної влади та реінтеграції населення деокупованих територій України на період до 2026 року та операційного плану заходів з її реалізації у 2024-2026 роках.</p>	2024 рік	<p>Стельмах А.Ю.</p> <p>Директорат у справах тимчасово окупованих територій і деокупованих територій</p>
	<p>4.3. Забезпечення інформаційного суверенітету України на ТОТ, а також прилеглих до неї територіях, інформування населення про небезпеки вибухонебезпечних предметів.</p>	2024 – 2026 роки	<p>Стельмах А.Ю.</p> <p>Відділ інформаційної політики</p> <p>Управління бухгалтерського обліку, фінансового та матеріально-технічного забезпечення</p> <p>Державне підприємство «Інформаційне агентство «РЕ-ІНФОРМ»</p>

5. Проведення моніторингу стану дотримання норм міжнародного гуманітарного права у зв'язку із збройною агресією проти України.	5.1. Розробка механізму отримання, фіксування, обробки, узагальнення і зберігання інформації про порушення норм МГП.	2024 – 2026 роки	Стельмах А.Ю. Директорат у справах тимчасово окупованих територій і деокупованих територій Державне підприємство «Український національний центр розбудови миру»
	5.2. Забезпечення системного моніторингу порушених норм МГП у зв'язку зі збройною агресією проти України та інформування міжнародних організацій.	2024 – 2026 роки	Стельмах А.Ю. Директорат у справах тимчасово окупованих територій і деокупованих територій
	5.3. Забезпечення роботи Міжвідомчої комісії з питань застосування та реалізації норм міжнародного гуманітарного права в Україні.	2024 – 2026 роки	Стельмах А.Ю. Державне підприємство «Український національний центр розбудови миру»

---

[1] примусове переміщення цивільних осіб, у тому числі політв'язнів, для відбування покарання в колоніях на території рф.